

Kommittémotion **Fel! Okänt namn på dokumentegenskap.**

Motion till riksdagen 2013/14:MJ18**Fel! Okänt namn på dokumen**
av Matilda Ernkrans m.fl. (S)

med anledning av skr. 2013/14:145 Svenska miljömål
visar vägen!

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska ta fram aktiva och effektiva åtgärder med ambitionen att klara de 14 miljömål som saknar åtgärder för att nås.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Miljömålsberedningens arbete.

Motivering

Riksdagen beslutade 2010 om en förändring av miljömålssystemet. Förändringen innebar bland annat att delmål beslutade av riksdagen försvann och ersattes av etappmål beslutade av regeringen. Etappmål har hittills antagits av regeringen för fem av de 16 målen.

Tre av miljömålen (Bara naturlig försurning, Giftfri miljö, och Säker strålmiljö) ändrades också och fick försvagade skrivningar. Även en del preciseringar ändrade och fler ändringar av preciseringar aviserades. Vidare avskaffades myndigheten Miljömålsrådet och ersattes av en ständig parlamentariskt beredning – Miljömålsberedningen. Beredningens utredningsresurser går givetvis inte att jämföra med Miljömålsrådets. Regeringen ger utredningsdirektiv till Miljömålsberedningen som presenterar SOU-rapporter. Direktiven ”betar av” olika problem som ofta griper över flera av miljömålen.

Vi menar att omgörningen av systemet har stoppat upp arbetet med åtgärder. Istället har fokus legat på att ta fram etappmål, indikatorer etc. Miljömålsberedningen betar av mål för mål men kommer med denna takt inte att ens att ha klarat av hälften av målen innan mållåret 2020 inträffar.

En känsla är att svåra miljöfrågor dumpats i Miljömålsberedningens knä. Myndigheter tvingas avvakta med sina förslag tills beredningen behandlat området.

Regeringen ger uppdrag till den parlamentariska beredningen Miljömålsberedningen som med små resurser och kort om tid ska utreda nya etappmål och hur målen ska nås. Under tiden står alltför mycket i vänteläge. Regeringen levererar inte tillräckligt med aktiva åtgärder som gör skillnad och myndigheterna lämnar inga förslag till regeringen i avvaktan på nya etappmål.

När väl Miljömålsberedningen presenterar förslag till regeringen, visar det sig att dessa inte är förankrade i regeringen (trots att regeringspartierna har representanter i Miljömålsberedningen). Vi är tillbaka där vi började.

Slutsatsen är att förändringarna i det svenska miljömålssystemet hittills har lett till att miljöarbetet tappat fart. Resultatet är att åtta år av regeringsmakt inte har lett till åtgärder som kan göra att miljömålen nås till 2020, som riksdagen beslutat. För att klara miljömålen krävs ett betydligt mer aktivt åtgärdsinriktat arbete.

Vi menar att ett tydligare arbete enligt den gängse förvaltningsordningen är att föredra och ökar tempot. Förslag som arbetas fram på myndigheterna behöver inte stå i vänteläge utan kan beredas av regeringskansliet direkt. Regeringen är sedan ansvarig för att i så bred samverkan som möjligt besluta om åtgärder för att genomföra målen.

Det är regeringen som ytterst är ansvarig för att klara miljömålen. Regeringens skrivelse visar med all tydlighet det allvarliga i läget. Riksdagsbeslutet kommer inte att klaras. Den nonchalans som regeringen visar kring detta och den brist på insikt kring allvaret oroar oss.

Av skrivelsen framgår att regeringen valt att prioritera vissa av miljömålen. Också detta är allvarligt. Riksdagens beslut är en prioritering i sig. Den 16 miljömålen är riksdagens prioritering av vilka områden som miljöarbetet ska inriktas mot. Av skrivelsen framgår att prioriteringen inte handlar om att vissa mål kräver ökat engagemang utan att det handlar om att välja vilka mål regeringen ska arbeta med. Det finns enligt vår mening inte utrymme att välja bort något av målen. Om regeringens uppfattning är att ytterligare prioriteringar behövs så bör regeringen vända sig till riksdagen och begära att några av målen stryks eller formuleras om, eller att det årtal när målet ska vara nått flyttas fram.

Vi menar därför att riksdagen bör tillkännage för regeringen att den ska ta fram aktiva och effektiva åtgärder med ambition att klara de 14 miljömål som enligt regeringens egna bedömningar saknar åtgärder för att nås.

Miljömålsberedningen bör istället få ett mer övergripande uppdrag inriktat på principiella avgöranden och utvärdering av arbetet.

Stockholm den 9 april
2014

Matilda Ernkrans (S)

Johan Löfstrand (S)

Helén Pettersson i Umeå (S)

Jan-Olof Larsson (S)

Sara Karlsson (S)

Pyry Niemi (S)

Kristina Nilsson (S)